

PR. 132/02.05.18
CAI

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr 06/2.2896 din 14.05 2018
La nr. 132 din 2 mai 2018

Parlamentul Republicii Moldova

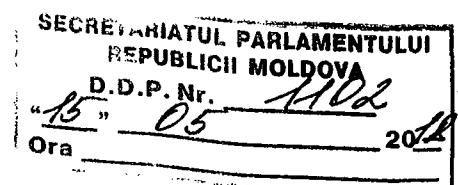
Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii pentru completarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25 februarie 1998.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție* – 2 file.

Director

Bogdan ZUMBREANU

Ex: Roman Starașciuc
Tel: 0 22/257-276

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5023 din 14.05.2018

la proiectul de lege pentru completarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25 februarie 1998

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova www.parlament.md, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat.

Suplimentar, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect, condiție prevăzută de art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova și părțile interesate au acces la proiect, se constată că în procesul de promovare a proiectului asigurarea transparenței decizionale, stabilite de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost în mare parte asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În cadrul notei informative autorul stabilește: „La realizarea proiectelor de organizare a teritoriului și stabilirea hotarelor în teren, în unele cazuri se depistează greșeli care duc la nemulțumirea titularilor de drepturi și a autorităților publice locale. Începând cu anul 1999, la Parlament, Guvern, autoritățile publice centrale parvin petiții din partea acestora în vederea corectării greșelilor comise în procesul privatizării terenurilor agricole. [...]

Proiectul actului normativ propus spre aprobare stabilește tipurile de erori comise în procesul transmiterii în proprietate a terenurilor (alin.(1), stabilește autoritatea responsabilă de corectarea erorilor și actul justificativ care va fi emis și va servi drept temei pentru modificarea datelor planului cadastral și a registrului bunurilor imobile (alin.(2))."

În urma examinării prevederilor proiectului se constată că scopul real coincide cu scopul anunțat de către autor.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele persoanelor și autorităților publice locale - titulari de drepturi, care vor beneficia de un mecanism de corectare a erorilor comise în procesul transmiterii în proprietate a terenurilor, ceea ce este conform interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de "nota informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu

reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."

Nota informativă stabilește domeniul reglementat, scopul proiectului, obiectivele urmărite și necesitatea proiectului, principalele prevederi și argumentarea de rigoare în susținerea acestora, în conformitate cu prevederile art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "*d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură*".

Conform notei informative, implementarea prevederilor proiectului necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat: *„Proiectul prevede că corectarea erorilor va fi finanțată din bugetul de stat și/sau din asistența partenerilor de dezvoltare. Conform calculelor, pentru corectarea erorilor comise în procesul transmiterii în proprietate a terenurilor sunt necesare circa 15 milioane lei.”.*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "*textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

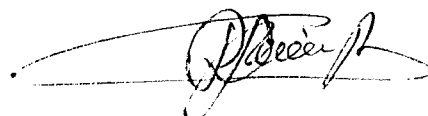
Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului sistematizează și clasifică erorile comise în procesul transmiterii în proprietate a terenurilor și stabilesc corectarea acestor erori prin decizia Consiliului local, emisă pe marginea

noului proiect de organizare a teritoriului sau noului plan geometric și, după caz, a datelor justificative ce țin de identificarea corectă a bunului imobil și a titularului de drept, cu condiția că corectarea respectivă nu modifică posesiunea de fapt a terenurilor. Decizia Consiliului local va servi drept temei pentru modificarea datelor planului cadastral și a registrului bunurilor imobile.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova, cu respectarea rigorilor de transparență decizională, stabilite de cadrul normativ pertinent. Interesele promovate de către prevederile proiectului sunt conforme interesului public, iar argumentarea adusă este una suficientă.

Prevederile proiectului stabilesc tipurile de erori comise în procesul transmiterii în proprietate a terenurilor, autoritatea responsabilă de corectarea erorilor și actul justificativ care va fi emis și va servi drept temei pentru modificarea datelor planului cadastral și a registrului bunurilor imobile.

Proiectul expertizat nu conține factori de risc și riscuri de corupție.

14.05.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Roman STARAȘCIUC, Șef secție

